

Leo Trotskij

”Defaitism” och Clemenceau

11 juli 1927

Detta är ett utdrag ur ett brev som Trotskij skrev till Ordzjonikidze, där Trotskij formulerade det som kom att kallas för ”Clemenceau-teserna”. Hela brevet har aldrig publicerats. Den del av brevet som återges nedan citerades av Stalin den 1 augusti 1927 vid Sovjetunionens Kommunistiska Partis (bolsjevikerna) Centralkommittés och den Centrala Kontrollkommissionens gemensamma plenum 27 juli – 9 augusti 1927. Stalin menade att brevet visade att Trotskij planerade en statskupp.

Trotskij själv kommenterade brevet vid flera tillfällen, givetvis vid det aktuella plenumet – i sitt tal 6 augusti och i ett uttalande och en protest den 8 resp 9 augusti (se [Uttalande från de tretton](#)), men också efteråt, bl a september 1927 ([”Clemenceau-teserna” och partiregimen](#)).

Det utdrag som återges nedan publicerades för första gången i *Communist International* 15 oktober 1927. Det citeras även i Stalins *Works* vol 10. Den fullständiga brevtextern verkar tyvärr vara förlorad (kan eventuellt finnas i sovjetiska arkiv).

Clemenceau-episoden diskuteras utförligt av Isaac Deutscher i [Den avväpnade profeten](#) (kapitel 5: ”Den avgörande drabbningen: 1926-1927”), liksom i Pierre Broués *Trotskij-biografi* (kapitel 32: ”Tio år efteråt”).

... Vad är defaitism? Det är en politik som syftar till att bidra till nederlag för den ”egna” staten, som är i händerna på klassfienden. Varje annan förståelse för och tolkning av defaitism skulle vara en förfalskning. Således, om någon till exempel säger att de okunniga och oärliga handboksasarnas politiska linje måste undanröjas bort som skräp för att påskynda den proletära statens seger, så har han därigenom inte på något sätt blivit en ”defaitist”. Tvärtom, under de givna konkreta omständigheterna skulle han vara den verkliga talesmannen för ett revolutionärt försvar av det egna landet; ideologiskt skräp leder inte till seger.

Det går att hitta ganska lärorika exempel på i andra samhällsklassers historia. Jag ska bara nämna ett av dem. I början av det imperialistiska kriget [dvs. Första världskriget] hade den franska borgarklassen en oduglig regering, utan vare sig roder eller segel. Clemenceau och hans grupp befann sig i opposition till regeringen. Trots kriget och den militära censuren, ja även trots det faktum att tyskarna stod inom åtta mil från Paris (”Just precis därför”, sade Clemenceau) förde Clemenceau en ursinnig kamp mot den slappa och obeslutsamma småborgerliga politiken, och för imperialistisk grymhet och skoningslöshet. Clemenceau förrådade inte sin klass, borgarklassen, tvärtom tjänade han den mer troget, fast, beslutsamt och klokt än Viviani, Painlevé & Co. Detta visas av den följande händelseutvecklingen. Clemenceaus grupp kom till makten och säkrade den franska borgarklassens seger genom en konsekventare, aggressivare imperialistisk rövarpolitik. Fanns det några franska kommentatorer som kallade Clemenceaus grupp ”defaitister”? Naturligtvis: galningar och lögnare finns i alla läger. Men de har inte alltid lika stora möjligheter att spela en betydelsefull roll.